

# 419 SE I

## Alusharidusseadus

### 1. peatükk Üldsätted

#### § 1. Reguleerimisala ja eesmärk

(1) Käesolev seadus sätestab alushariduse korraldamise alused, isikute õigused ja kohustused alushariduse kättesaadavuse tagamisel ja alushariduse omandamise toetamisel ning munitsipaal- ja eralasteaia (edaspidi koos *lasteaed*) ning munitsipaal- ja eralastehoiu (edaspidi koos *lastehoid*) tegevuse, rahastamise ja järelevalve alused.

(2) Käesoleva seaduse eesmärk on toetada kuni seitsmeaastaste laste arengut ja alushariduse omandamist.

#### § 2. Kohaldamisala

(1) Käesolevas seaduses sätestatud õigusi ja kohustusi kohaldatakse lasteaiale ja lastehoiule olenemata nende omandivormist, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Lasteaed ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud üldhariduskool võivad tegutseda ühe asutusena. Ühe asutusena tegutseva lasteaia ja põhikooli puhul kohaldatakse lasteaiaosale käesolevas seaduses sätestatud ning põhikooliosale põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud. Ühe asutusena tegutseva lasteaia ja üldhariduskooli direktoril on käesolevast seadusest ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenev pädevus.

(3) Käesolevat seadust kohaldatakse ühe asutusena tegutsevatele eralasteaiale ja -üldhariduskoolile niivõrd, kui võrd erakooliseadus ei sätesta teisiti.

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

#### § 3. Lastehoid ja lasteaed

(1) Lastehoid on alushariduse riikliku õppekava alusel alushariduse omandamist võimaldav haridusasutus, kus turvalises, eakohases, mängulises ja arendavas kasvukeskkonnas hoitakse kuni seitsmeaastaseid lapsi ja toetatakse nende üldoskuste arengut. Lastehoius luuakse kuni kolmeaastase lapse arengu soodustamisel eeldused alushariduse omandamiseks ning kolme- kuni seitsmeaastase lapse arengu soodustamisel toetatakse perekonda eelduste loomisel põhihariduse omandamiseks ja edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus.

(2) Lasteaed on alushariduse riikliku õppekava alusel alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus, kus turvalises, eakohases, mängulises ja arendavas õpi- ja kasvukeskkonnas toetatakse kolme- kuni seitsmeaastaste laste üldoskuste arengut ning selliste teadmiste, oskuste ja hoiakute kujunemist, mis loovad eeldused põhihariduse omandamiseks ja edukaks edasijõudmiseks igapäevaelus.

(3) Lasteaia tegutsemise vormid on:

- 1) lasteaed;
- 2) lasteaed, milles on lastehoiurühm või -rühmad.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 sätestatud lasteaia puhul kohaldatakse lastehoiuosale käesolevas seaduses lastehoiu kohta sätestatud ja lasteaiaosale käesolevas seaduses lasteaia kohta sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(5) Munitsipaal- ja eralasteaia pidaja (edaspidi koos *lasteaia pidaja*), munitsipaal- ja eralastehoiu pidaja (edaspidi koos *lastehoiu pidaja*), lasteaed, lastehoid ja lapse vanem või eestkostja (edaspidi *vanem*) vastutavad ühiselt käesoleva seaduse eesmärgi täitmise eest.

#### **§ 4. Õpi- ja kasvukeskkonna nõuded**

Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded lapse arengu toetamiseks, tervise kaitseks ning õppe- ja kasvatustegevuse turvaliseks ja ohutuks korraldamiseks vajalike tingimuste loomiseks kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

#### **§ 5. Alushariduse kättesaadavus**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab kõigile pooleteise- kuni kolmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle omavalitsusüksuse territooriumil ja kelle vanem on avaldanud soovi lastehoiukohta kasutada, võimaluse käia oma territooriumil asuvas lastehoius ning kõigile kolme- kuni seitsmeaastastele lastele, kelle elukoht on selle omavalitsusüksuse territooriumil ja kelle vanem on avaldanud soovi lasteaiakohta kasutada, võimaluse käia oma territooriumil asuvas lasteaias. Kohaliku omavalitsuse üksus võib tagada lastehoiu- ja lasteaiakoha lisaks enda territooriumile teise kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kui kohaliku omavalitsuse üksused on selles halduslepinguga kokku leppinud.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses käsitatakse lapse elukohana Eesti rahvastikuregistrisse kantud elukohta. Last, kelle elukohta ei saa Eesti rahvastikuregistris registreerida sellesse kohaliku omavalitsuse üksusesse, mille territooriumil laps tegelikult elab, käsitatakse tegeliku elukoha järgse kohaliku omavalitsuse üksuse elanikuna.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse asendushooldusel viibiva lapse elukohaks hoolduspere elukoht või perekodu või asenduskodu tegevuskoht.

(4) Kui lapse koolikohustuse täitmise algus on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 9 lõikes 3 nimetatud juhul ühe õppeaasta võrra edasi lükatud, tagab kohaliku omavalitsuse üksus lapsele võimaluse käia nimetatud perioodil vanema soovil samas lasteaias.

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus võib lastehoiukoha tagada munitsipaal- või eralastehoiuis ning lasteaiakoha munitsipaal- või eralasteaias. Lapsele lastehoiukoha ja lasteaiakoha võimaldamiseks võib kohaliku omavalitsuse üksus anda haldusakti või sõlmida halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud korras. Teise kohaliku omavalitsuse üksusega halduslepingu sõlmimise korral ei kohaldata halduskoostöö seaduse §-s 13 sätestatud.

(6) Kohaliku omavalitsuse üksus teeb vanemale kättesaadavaks teabe kohaliku omavalitsuse üksuse pakutavatest lastehoiu- ja lasteaiakohtadest.

(7) Lasteaia pidaja kehtestab lasteaeda vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra, arvestades käesolevas seaduses sätestatud. Kord avalikustatakse lasteaia pidaja või lasteaia veebilehel. Lastehoiu pidaja kehtestab lastehoidu vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra, arvestades käesolevas seaduses sätestatud. Kord avalikustatakse lastehoiu pidaja või lastehoiu veebilehel.

(8) Lasteaed või lasteaia pidaja ning lastehoid või lastehoiu pidaja kannab Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *hariduse infosüsteem*) andmed lasteaia ja lastehoiu käivate laste kohta.

## **§ 6. Lastehoiukoha ja lasteaia kohta taotlemine kohaliku omavalitsuse üksuselt**

(1) Pooleteise- kuni kolmeaastasele lapsele lastehoiukoha saamiseks ning kolme- kuni seitsmeaastasele lapsele lasteaia kohta saamiseks esitab vanem kohaliku omavalitsuse üksusele taotluse. Taotluses märgitakse koha kasutamise soovitud algusaeg ja soovitud lastehoid või lasteaed tegevuskoha täpsusega. Vanemal on õigus esitada mitu eelistust ja kohaliku omavalitsuse üksus peab neid arvestama.

(2) Kui taotluses märgitud lastehoiu või lasteaia ei ole vanema soovitud algusajal vabu kohti, arvestab kohaliku omavalitsuse üksus lapse lastehoidu ja lasteaeda vastuvõtmist otsustades esmajärjekorras lastehoiu või lasteaia elukohalähedust.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus lahendab vanema taotluse ja teeb kahe kuu jooksul taotluse esitamisest arvates otsuse lapse lastehoidu või lasteaeda vastuvõtmise kohta.

## **§ 7. Elukohalähedus**

Käesoleva seaduse tähenduses on elukohalähedane lastehoid või lasteaed:

- 1) mis on lapse elukohale lähim;
- 2) kuhu jõutakse jalgsi kuni 30 minutiga.

### **2. peatükk**

#### **Lasteaed**

##### **1. jagu**

#### **Alushariduse omandamise toetamine**

## **§ 8. Õppekava**

(1) Alushariduse riikliku õppekava, mis näeb ette alushariduse standardi, kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alushariduse riiklikus õppekavas sätestatakse:

- 1) lasteaia ja lastehoiu õppekava koostamise põhimõtted;
- 2) alushariduse alusväärtused;
- 3) õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted;
- 4) õpikäsituse ning õpi- ja kasvukeskkonna kujundamise põhimõtted;
- 5) kolmeaastase ja kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad üldoskused;
- 6) valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused;
- 7) lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted.

(3) Õppe- ja kasvatustegevus lasteaia võib toimuda rahvusvahelise bakalaureuseõppe organisatsiooni (*International Baccalaureate Organization*) õppekava ja Euroopa koolide

põhikirja konventsiooni alusel väljatöötatud õppekava kohaselt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 16 sätestatud korras.

(4) Alushariduse riikliku õppekava alusel koostab lasteaed laste arengu ja alushariduse omandamise toetamiseks lasteaia õppekava. Lasteaed lähtub õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel ja läbiviimisel lasteaia õppekavast.

(5) Lasteaia õppekava ja selle muudatused kinnitab direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse ning saanud õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate heakskiidu. Lasteaia õppekava avalikustatakse lasteaia või lasteaia pidaja veebilehel.

(6) Lasteaed kannab hariduse infosüsteemi alushariduse riikliku õppekava läbinud lapse koolivalmiduskaardi, mis on koostatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õppekava alusel.

## **§ 9. Õppe- ja kasvatustegevuse keel**

(1) Munitsipaallasteaias toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles.

(2) Kurdi või kuulmislangusega lapse õppe- ja kasvatustegevuses võib peale eesti keele kasutada eesti viipekeelt ja viibeldud eesti keelt.

(3) Haridusliku erivajadusega lapse õppe- ja kasvatustegevuses võib vanema kirjalikul nõusolekul peale eesti keele või selle asemel kasutada eesti keelest erinevat keelt, kui põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 47 nimetatud kooliväline nõustamismeeskond on lapsele tõhustatud toe või eritoe rakendamise soovitus andes leidnud, et eestikeelne õppe- ja kasvatustegevus ei ole lapse arengu eripära tõttu talle jõukohane.

(4) Eralasteaed määrab õppekeele eralasteaia põhikirjas. Eralasteaias, kus õppe- ja kasvatustegevus ei toimu eesti keeles, tagatakse eesti keele õpe alushariduse riikliku õppekava alusel, välja arvatud eralasteaias, mis tegutseb rahvusvahelise bakalaureuseõppe organisatsiooni õppekava ja Euroopa koolide põhikirja konventsiooni alusel väljatöötatud õppekava kohaselt.

## **§ 10. Õppeaasta**

Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini.

## **§ 11. Rühma moodustamise alused**

(1) Lasteaia direktor moodustab iga lapse vajadusi ja heaolu arvestades lasteaiarühmad.

(2) Laste piirarv lasteaiarühmas on 20.

(3) Lasteaias, kus on lastehoiurühm, võib direktor moodustada liitrühma, milles on lastehoiu pooleteise- kuni kolmeaastased ja lasteaia kolme- kuni seitsmeaastased lapsed. Liitrühmas võib olla kuni 18 last.

(4) Rühmas, kus on tõhustatud tuge või erituge saav laps, on laste piirarv väiksem kui teistes rühmades, arvestades, et üks haridusliku erivajadusega laps täidab kolm kohta.

(5) Lapse heaolu ja arengu toetamiseks võib lasteaias moodustada väiksemaid rühmi. Haridusliku erivajadusega lapsele sobiva suurusega rühma moodustamisel järgitakse koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi või käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud juhul eriarsti hinnangut igal ööpäeval või ööpäev läbi kõrvalabi vajadust põhjustava tervises seisundi kohta või puude raskusastme tuvastamise otsust.

(6) Lasteaia pidaja võib erandjuhul ja direktori ettepanekul, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud rühma piirarvu kuni nelja lapse võrra ning lõikes 3 sätestatud rühma piirarvu kuni kahe lapse võrra.

(7) Otsus suurendada rühma piirarvu tehakse iga rühma kohta eraldi, arvestades iga lapse vajadusi ja heaolu.

## **§ 12. Rühma töökorraldus**

(1) Igas lasteaiarühmas töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul on tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni kümne lapse kohta. Liitrühmas töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul on tagatud õpetaja, abiõpetaja või lapsehoidja kuni üheksa lapse kohta.

(2) Rühmas, milles on suurendatud käesoleva seaduse § 11 lõikes 2 sätestatud laste piirarvu, on kogu rühma tööaja jooksul tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni 12 lapse kohta. Rühmas, milles on suurendatud § 11 lõikes 3 sätestatud laste piirarvu, on kogu rühma tööaja jooksul tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni kümne lapse kohta.

## **§ 13. Lapse arengu toetamine**

(1) Lasteaed lähtub õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest. Lapse individuaalsest vajadusest lähtudes korraldatakse lapsele õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös võimete kohane õpe ja vajalik tugi.

(2) Tugiteenuste tagamiseks loob võimalused lasteaia pidaja ja teenuse osutamist korraldab direktor. Kohaliku omavalitsuse üksusele teiste õigusaktide alusel antud tugiteenuste korraldamisega seotud ülesandeid täidetakse viisil, mis tagab alushariduse omandamise iga lapse individuaalseid vajadusi ja võimeid arvestades.

(3) Lapse arengu toetamiseks määrab direktor tugiteenuste koordineerija, kelle ülesanne on korraldada lasteaiasisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida lasteaiavälises võrgustikutöös osalemist. Direktori võib tugiteenuste koordineerijaks määrata lasteaia pidaja.

(4) Tugiteenuste koordineerija toetab ja juhendab õpetajat lapse esmase toe kavandamisel, nõustab vanemaid ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, lasteaias pakutavate lapse arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning põhikooli ülemineku toetamiseks.

(5) Õpetajad jälgivad ja hindavad lapse arengut ja toimetulekut lasteaias ning kohandavad õppe- ja kasvatustegevust lapse individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Lapse arengu hindamisel ja toetamisel lähtutakse alushariduse riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtetest.

(6) Vajaduse korral tagatakse lapsele lasteaia põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 3 alusel kehtestatud tugispetsialistide teenuse kirjeldusele ja teenuse rakendamise korrale vastav eripedagoogi, logopeedi või muu tugispetsialisti (edaspidi koos *tugispetsialistid*) teenus.

(7) Kui ilmneb lapse andekus, pakuvad õpetajad või teised spetsialistid talle lasteaia vajaduse korral lisajuhendamist.

(8) Lasteaed kannab andmed osutatud tugiteenuse ja teenuseosutaja kohta hariduse infosüsteemi. Lapse elukohajärgsel kohaliku omavalitsuse üksusel on lapse ja perele vajalike tugiteenuste tagamiseks õigus töödelda hariduse infosüsteemi andmeid.

#### **§ 14. Lapsele vajaliku toe väljaselgitamine ja rakendamine**

(1) Lapsel on õigus saada tema vajadustele vastavat tuge vajaduse tuvastamise hetkest alates. Vajadus tuvastatakse lasteaiale sellekohaste objektiivsete andmete saabumise või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel andmisega. Lapsele vajaliku toe väljaselgitamisel ja tagamisel loob lasteaed eeldused koostööks vanemaga.

(2) Kui lapsel ilmneb vajadus saada tuge, teavitab lasteaed sellest vanemat ja korraldab lapse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

(3) Lapsele, kellel on kohanemiskursi või tekib mahajäämus eeldatavate arengutulemuste saavutamisel, pakub lasteaed üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialisti teenust ja vajaduse korral õpet individuaalselt või alarühmas.

(4) Vajaduse korral koostab rühmaõpetaja koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti ja vanemaga lapsele alushariduse riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava.

(5) Kui lasteaia tagatud üldine tugi ei anna lapse arenguks soovitud tulemusi, teeb tugiteenuste koordineerija vanemale ettepaneku pöörduda koolivälise nõustamismeeskonna poole tõhustatud toe või eritoe rakendamise vajaduse väljaselgitamiseks.

(6) Koolivälise nõustamismeeskond annab lapse arengu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldamiseks soovitusel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 47 lõike 4 alusel kehtestatud korras.

(7) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus kantakse hariduse infosüsteemi pärast seda, kui vanem on andnud nõusoleku soovitusel rakendada. Nõusolek esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

#### **§ 15. Tõhustatud toe ja eritoe rakendamine**

(1) Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul rakendab lasteaed tõhustatud tuge või erituge. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus ei ole eritoe või tõhustatud toe rakendamisel nõutav, kui lapsel on diagnoositud mõni igal ööpäeval või ööpäev läbi kõrvalabi vajadust põhjustav tervises seisund või tuvastatud puude raskusaste. Last, kellele rakendatakse tõhustatud tuge või erituge, käsitatakse haridusliku erivajadusega lapsena.

(2) Tõhustatud tuge rakendatakse lapsele, kes oma arengu eripära tõttu vajab:

1) vähemalt üht tugispetsialisti teenust,

2) spetsiifilist õppe- ja kasvatustegevuse korraldust, keskkonda, meetodikat või vahendeid ning

3) individuaalset lisatuge rühmas või õpet kuni 12 lapsega rühmas.

(3) Erituge rakendatakse lapsele, kes oma arengu eripära tõttu vajab:

- 1) mitut tugispetsialisti teenust,
- 2) kohandusi mitmes käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud valdkonnas ning
- 3) pidevat individuaalset lisatuge rühmas või õpet kuni kuue lapsega rühmas.

(4) Haridusliku erivajadusega lapse hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ja koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, kohandused õppes, rakendatud tugimeetmed ja hinnang nende tulemuslikkuse kohta märgitakse lapse individuaalsesse arenduskavasse.

(5) Vähemalt korra õppeaastas ja siis, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppemas, hindab tugiteenuste koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb direktorile ettepanekud edasiseks tegevuseks.

(6) Tõhustatud toe ja eritoe rakendamiseks on lasteaial õigus vajalikus mahus ja ulatuses töödelda teise lasteaia ja koolivälise nõustamismeeskonna poolt hariduse infosüsteemi kantud andmeid koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ning tuge saavale lapsele rakendatud tugimeetmete kohta.

## **§ 16. Lapse lasteaiaast väljaarvamine**

(1) Laps arvatakse lasteaiaast välja:

- 1) kui vanem on lasteaiale esitanud sellekohase taotluse;
- 2) kui laps asub täitma koolikohustust;
- 3) kui lapsel puuduvad Eesti elukoha andmed, välja arvatud juhul, kui lasteaiale on teada, et laps viibib Eestis ning vanem on lasteaiale esitanud kinnituse, et soovib lasteaia kohta jätkuvalt kasutada;
- 4) lapse surma korral.

(2) Eralasteaial on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud väljaarvamise alustele õigus arvata laps lasteaiaast välja osalustasu pikaajalise võlgnevuse tõttu.

(3) Lapse lasteaiaast väljaarvamise otsuse teeb direktor, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatut.

## **2. jagu**

### **Lasteaia tegevuse korraldamise alused**

## **§ 17. Lasteaia tegevuse korraldamine**

(1) Lasteaia tegevust võib korraldada munitsipaal- või eralasteaias. Munitsipaallasteaia pidaja on kohaliku omavalitsuse üksus ja eralasteaia pidaja on eraõiguslik juriidiline isik. Lasteaed asutatakse lasteaia pidaja otsusega.

(2) Lasteaial on põhimäärus või põhikiri, milles sätestatakse vähemalt lasteaia asukoht ja tegevuskohad, nimetus, struktuur ning õppekeel või õppekeeled. Lasteaia põhimäärus või põhikiri kehtestatakse ja seda muudetakse lasteaia pidaja kehtestatud korras.

(3) Eralasteaia tegevuse korraldamise ja alushariduse pakkumise õigus antakse käesolevas seaduses sätestatud korras tegevusloaga.

(4) Lasteaia pidaja otsusel võib lasteaed tegutseda ühe asutusena mitmes tegevuskohas. Sellisel juhul peab tema tegevus vastama käesolevas seaduses sätestatud nõuetele kõikides tegevuskohtades.

### **§ 18. Lasteaia ümberkorraldamine**

(1) Lasteaed korraldatakse ümber lasteaia pidaja otsuse alusel. Lasteaia ümberkorraldamise otsus tehakse arvestusega, et sellest tuleb teavitada Haridus- ja Teadusministeeriumi, lasteaeda ja vanemaid hiljemalt viis kuud enne õppeaasta algust.

(2) Lasteaed korraldatakse ümber järgmiselt:

- 1) lasteaed ühendatakse üheks lasteaiaks, kusjuures ühendatavad lasteaed lõpetavad tegevuse ja nende baasil moodustatakse uus lasteaed;
- 2) lasteaed liidetakse teise lasteaiaga ja liidetav lasteaed lõpetab tegevuse;
- 3) lasteaed jaotatakse vähemalt kaheks lasteaiaks ja jagunev lasteaed lõpetab tegevuse;
- 4) lasteaed eraldatakse teisest lasteaiast ning selle tulemusena asutatakse uus lasteaed ja säilib esialgne lasteaed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1, 3 ja 4 sätestatud juhtudel taotletakse ümberkorraldamise tulemusel asutatud uuele eralasteaiale tegevusluba.

(4) Ühe asutusena tegutseva lasteaia ja üldhariduskooli ümberkorraldamisel, kooli pidamise üleandmisel ja tegevuse lõpetamisel kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud.

### **§ 19. Lasteaia kodukord**

(1) Direktor koostab koostöös töötajatega kodukorra. Kodukorras sätestatakse laste ja lasteaia töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustava olukorra ennetamise, sellele reageerimise, juhtumist teavitamise ja selle lahendamise kord.

(2) Kodukorra kehtestab direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse. Lasteaia kodukord on lapsele, vanemale ja lasteaia töötajale täitmiseks kohustuslik ning see avalikustatakse lasteaia või lasteaia pidaja veebilehel.

### **§ 20. Lasteaia arengukava ja sisehindamine**

(1) Lasteaia järjepideva arengu tagamiseks koostab direktor koostöös töötajate, lasteaia pidaja ja hoolekoguga lasteaia arengukava. Arengukava tehakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukava koostamisel arvestatakse sisehindamise tulemustes esile toodud tugevustega ja parendusvaldkondadega ning riskianalüüsi tulemustega.

(2) Direktor viib koostöös töötajatega läbi lasteaia sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteaia järjepidev areng. Lasteaia sisehindamise korra kehtestab direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.

(3) Lasteaia pidaja kinnitab lasteaia arengukava ja loob võimalused arengukava eesmärgete täitmiseks. Arengukava täitmise eest vastutab lasteaia direktor.



(4) Lasteaia arengukava avalikustatakse lasteaia või lasteaia pidaja veebilehel.

### **3. jagu**

#### **Munitsipaallasteaia pidamine**

##### **§ 21. Nõuded kohaliku omavalitsuse üksusele ja tema peetavale lasteaiale**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab tema peetava lasteaia vastavuse kõigile käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides munitsipaallasteaiale sätestatud nõuetele.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus lõpetab Haridus- ja Teadusministeeriumi nõudel munitsipaallasteaia tegevuse, kui:

1) haldusjärelevalve käigus on tuvastatud, et lasteaia või kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus on vastuolus käesoleva seaduse või teiste õigusaktidega ning lasteaed ja kohaliku omavalitsuse üksus ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud haldusjärelevalveorgani ettekirjutust;

2) kohaliku omavalitsuse üksus ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud riikliku järelevalveorgani ettekirjutust;

3) lasteaed ei ole ühe aasta jooksul pärast käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud teavitust tegevust alustanud või on rohkem kui üheks õppeaastaks tegevuse peatanud.

##### **§ 22. Haridus- ja Teadusministeeriumi teavitamine**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi hiljemalt viis kuud enne õppe- ja kasvatustegevuse algust otsusest asutada lasteaed, see ümber korraldada, selle tegevus peatada või lõpetada.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium kannab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsused hariduse infosüsteemi.

### **4. jagu**

#### **Tegevusluba**

##### **§ 23. Tegevusloa taotlemine**

(1) Tegevusluba annab eralasteaia pidajale õiguse pakkuda alusharidust kindlas tegevuskohas. Tegevusloa taotluse lahendab Haridus- ja Teadusministeerium. Tegevusloa taotlus esitatakse Haridus- ja Teadusministeeriumile hiljemalt viis kuud enne õppe- ja kasvatustegevuse algust.

(2) Tegevusluba antakse eralasteaia pidajale, kui ta on esitanud taotluse ning täidetud on järgmised nõuded:

1) lasteaia pidaja tagab lasteaia kestlikkuse, sealhulgas piisava rahastuse;

2) lasteaias on lasteaia õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks piisaval arvul kvalifikatsiooninõuetele vastavaid töötajaid;

3) lasteaia pidaja on kehtestanud käesoleva seaduse § 17 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastava põhikirja;

4) lasteaial on käesoleva seaduse § 8 lõikes 4 sätestatud nõuetele vastav õppekava;

5) lasteaial on tegevuseks vajalikud ruumid, hooned, maa-ala ja sisustus, mis vastavad käesoleva seaduse § 4 alusel kehtestatud nõuetele;

6) lasteaia pidaja tagab kõikide käesolevas seaduses eralasteaia pidajale ja eralasteaiale sätestatud nõuete täitmise.

(3) Kui lasteaia on hoiurühm, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele:

- 1) lasteaia õppekava sisaldama käesoleva seaduse § 37 lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavat lastehoiu õppekava;
- 2) lasteaia pidaja tagama kõikide käesolevas seaduses eralastehoiu pidajale ja eralastehoiule sätestatud nõuete täitmise, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(4) Tegevusloa taotlusele lisatakse:

- 1) lasteaia asutamise otsus;
- 2) arengukava, mis sisaldab andmeid lasteaia tegevuse kestlikkuse kohta käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel, sealhulgas andmed piisava rahastuse olemasolu või allika kohta, samuti eralasteaia pidaja suutlikkuse kohta tagada kõikide käesolevas seaduses eralasteaia pidajale ja eralasteaiale sätestatud nõuete täitmine;
- 3) eralasteaia pidaja kinnitus, et ta tagab lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse mahtu arvestades piisava arvu kvalifikatsiooninõuetele vastavaid töötajaid lasteaia õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks;
- 4) eralasteaia pidaja kinnitus, et ta tagab kõikide käesolevas seaduses eralasteaia pidajale ja lasteaiale sätestatud nõuete täitmise;
- 5) lasteaia põhikiri;
- 6) lasteaia õppekava;
- 7) pädevate asutuste hinnang, mis kinnitab õpi- ja kasvukeskkonnaks kavandatavate ruumide, hoonete, maa-ala ja sisustuse vastavust käesoleva seaduse § 4 alusel kehtestatud nõuetele;
- 8) andmed riigilõivu tasumise kohta.

(5) Haridus- ja Teadusministeeriumil on õigus nõuda lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 esitatule täiendavaid dokumente, andmeid või teavet, mis tõendavad käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud asjaolusid.

## **§ 24. Tegevusloa andmine ja muutmine**

(1) Haridus- ja Teadusministeerium otsustab tegevusloa andmise või muutmise kahe kuu jooksul alates taotluse esitamisest. Tegevusloa muutmise alus on tegevuskoha muutmine või lisamine.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium keeldub tegevusloa andmisest või muutmisest, kui tegevusloa andmise või muutmise taotlus või taotlusele lisatud dokumendid ei ole kooskõlas käesolevas seaduses või teistes õigusaktides sätestatud nõuetega või lasteaia pidaja ei ole tõendanud käesoleva seaduse § 23 lõikes 2 sätestatud nõuete täitmist. Kui taotleja ei ole tõendanud nimetatud nõuete täitmist kõigis tegevuskohtades, on Haridus- ja Teadusministeeriumil õigus anda tegevusluba või seda muuta vaid nendes tegevuskohtades tegutsemiseks, kus nende nõuete täitmine on tõendatud.

(3) Kui lasteaia pidaja muudab lasteaia tegevuskohta pärast tegevusloa saamist, esitab ta hariduse infosüsteemi kaudu tegevusloa muutmise taotluse hiljemalt kaks kuud enne muudatuse tegemist. Lasteaia pidaja esitab käesoleva seaduse § 23 lõike 4 punktides 3 ja 7 nimetatud dokumendid, andmed või teabe.

(4) Haridus- ja Teadusministeerium teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsused teatavaks taotluses märgitud e-posti aadressi kaudu. Lasteaia andmed kantakse hariduse infosüsteemi.

## **§ 25. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine**

(1) Haridus- ja Teadusministeerium võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) riiklik järelevalveorgan on tuvastanud, et lasteaia või lasteaia pidaja tegevus on vastuolus käesoleva seaduse või teiste õigusaktidega;
- 2) lasteaed või lasteaia pidaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud riikliku järelevalveorgani ettekirjutust;
- 3) lasteaed ei ole ühe aasta jooksul pärast tegevusloa saamist tegevust alustanud, on rohkem kui üheks õppeaastaks tegevuse peatanud või on tegevuse lõpetanud;
- 4) lasteaias ei ole lasteaia õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks piisaval arvul kvalifikatsiooninõuetele vastavaid töötajaid;
- 5) riiklik järelevalveorgan teeb Haridus- ja Teadusministeeriumile ettepaneku tunnistada tegevusloa kehtetuks.

(2) Lasteaia pidaja teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi, vanemaid ning lapse elukohajärgset kohaliku omavalitsuse üksust lasteaia tegevuse lõpetamise otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viis kuud enne tegevuse lõpetamise kuupäeva. Kui lasteaed ei ole ühe aasta jooksul pärast tegevusloa saamist tegevust alustanud, teavitab lasteaia pidaja sellest Haridus- ja Teadusministeeriumi ning oma tegevuskoha kohaliku omavalitsuse üksust viie tööpäeva jooksul pärast aasta möödumist tegevusloa andmisest.

(3) Haridus- ja Teadusministeerium teeb tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse teatavaks hariduse infosüsteemis märgitud e-posti aadressi kaudu.

## **5. jagu Lasteaia juhtimine**

### **§ 26. Lasteaia juhtimine**

(1) Lasteaia tegevust juhib direktor. Direktori ülesanne on tagada käesolevas seaduses sätestatud õppe- ja kasvatustegevuse korraldusega seotud ülesannete ja lasteaia õppekava täitmine ning töötajate ja ressursside otstarbekas ja tulemuslik juhtimine koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate ja hoolekoguga. Direktor annab kord aastas hoolekogule ülevaate lasteaia õppe- ja kasvatustegevusest.

(2) Lasteaia pidaja võib luua õppejuhi ametikoha lasteaia õppekava rakendamise ning õpi- ja kasvukeskkonna nõuete tagamise, sealhulgas õpetajate ja abiõpetajate või teiste töötajate professionaalsuse toetamise ja täienduskoolituse ning vanematega koostöö korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks.

(3) Direktoril on õigus sõlmida, muuta ja lõpetada töötajatega töölepinguid töölepingu seaduses sätestatud korras, arvestades käesoleva seaduse §-des 28 ja 38 sätestatud erisusi.

(4) Munitsipaallasteaia direktori ametikoha täitmiseks korraldatakse avalik konkurss. Konkursi kuulutab välja ja selle korra kehtestab kohaliku omavalitsuse üksus. Konkursi korraldamisse kaasatakse hoolekogu liikmed vastavalt käesoleva seaduse § 27 lõike 5 punktile 6. Töölepingu direktoriga sõlmib, seda muudab ja selle ütleb üles kohaliku omavalitsuse üksus.

(5) Eralasteaia pidaja loob eralasteaias kollegiaalse juhtorgani, kellele kohaldatakse käesolevas seaduses hoolekogu kohta sätestatud.

## **§ 27. Hoolekogu**

(1) Hoolekogu on alaliselt tegutsev organ, kelle ülesanne on vanemate, lasteaiatöötajate ja lasteaia pidaja koostöös suunata, planeerida ja jälgida õppe- ja kasvatustegevust ning luua selleks paremaid tingimusi.

(2) Hoolekogusse kuuluvad vanemate esindajad, kes moodustavad hoolekogu koosseisu enamuse, õpetajate esindaja ja lasteaia pidaja esindaja. Vanemate esindajad ei pea moodustama hoolekogu enamust, kui lasteaias on vähem kui kolm rühma.

(3) Hoolekogu moodustatakse ja selle töökord kehtestatakse lasteaia pidaja kehtestatud korras ning avalikustatakse lasteaia pidaja või lasteaia veebilehel.

(4) Ühe asutusena tegutseva lasteaia ja põhikooli hoolekogu õigused ja kohustused tulenevad käesolevast seadusest ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest. Hoolekogu moodustatakse ja selle töökord kehtestatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 73 lõike 1 alusel kehtestatud korras.

(5) Hoolekogu täidab järgmisi ülesandeid:

- 1) avaldab arvamust lasteaia õppekava kohta;
- 2) avaldab arvamust lasteaia kodukorra kohta;
- 3) avaldab arvamust õpetaja, tugispetsialistide ja õppejuhi ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi korra kohta;
- 4) avaldab arvamust lasteaia sisehindamise korra kohta;
- 5) osaleb lasteaia arengukava koostamisel;
- 6) munitsipaallasteaia puhul osaleb endi hulgast valitud liikme kaudu direktori ametikoha täitmiseks konkursi korraldamises, kusjuures valitud liige ei või olla lasteaia pidaja esindaja;
- 7) avaldab arvamust munitsipaallasteaia eelarveprojekti taotluse kohta;
- 8) teeb ettepanekuid direktorile ja lasteaia pidajale lastele soodsa õpi- ja kasvukeskkonna tagamiseks;
- 9) munitsipaallasteaia puhul avaldab arvamust toidukulu päevamaksimumuse kohta;
- 10) täidab teisi seadusega või seaduse alusel antud õigusaktidega talle pandud ülesandeid ning teeb lasteaiale või lasteaia pidajale ettepanekuid lasteaiaiga seotud küsimuste paremaks lahendamiseks.

(6) Hoolekogul on õigus saada direktorilt ja lasteaia pidajalt oma ülesannete täitmiseks vajalikku teavet.

(7) Hoolekogu töövorm on koosolek. Hoolekogu koosolekud protokollitakse. Protokollide säilitamise ja avalikustamise tingimused ja kord kehtestatakse hoolekogu töökorras.

## **6. jagu Töötajad**

### **§ 28. Lasteaiatöötajad**

(1) Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad on rühmaõpetaja, muusikaõpetaja ja liikumisõpetaja (edaspidi koos *õpetaja*), direktor, õppejuht, abiõpetaja ja tugispetsialistid.

Lasteaia pidaja võib käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks luua täiendavaid ametikohti.

(2) Lasteaia pidaja tagab, et lasteaiatöötajate üldarv ja kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv on nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes piisav alushariduse riiklikus õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks.

(3) Direktor korraldab õpetaja, tugispetsialistide ja õppejuhi ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Konkursi korra ja tingimused koostab ja kinnitab direktor, olles kuulunud ära hoolekogu arvamuse.

(4) Kui õpetaja ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada lasteaia õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamine, ja kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(5) Kui abiõpetaja ametikohale ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat abiõpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ja sobivad isikuomadused, et toetada alushariduse riiklikus õppekavas määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmist ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamist, ja kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul korraldab direktor ühe aasta jooksul uue avaliku konkursi.

(7) Lasteaia tugispetsialistidel on õigus taotleda tugispetsialisti lähtetoetust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 77<sup>1</sup> sätestatud tingimustel ja korras.

(8) Lasteaed või lasteaia pidaja kannab hariduse infosüsteemi andmed käesoleva paragrahvi lõike 1 esimeses lauses sätestatud lasteaiatöötajate ja töösuhete, sealhulgas töötajate omandatud kvalifikatsiooni kohta.

## **§ 29. Õpetaja ja abiõpetaja**

(1) Õppe- ja kasvatustegevust viivad lasteaias läbi õpetajad ja abiõpetajad, kelle põhiülesanne on toetada iga lapse arengut ja alushariduse omandamist. Õpetajal on õppe- ja kasvatustegevuses juhtiv ja abiõpetajal õpetajat abistav roll.

(2) Õpetaja ja abiõpetaja arendavad järjepidevalt oma kutseoskusi. Lasteaia pidaja loob võimalused õpetajate ja abiõpetajate kutseoskuste arendamiseks ja eripedagoogiliste kompetentside omandamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja käesoleva seaduse § 13 lõikes 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks.

## **§ 30. Kvalifikatsiooninõuded**

(1) Lasteaiadirektori kvalifikatsiooninõuded on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, pedagoogilised ja juhtimiskompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Lasteaia õppejuhi kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus, pedagoogilised ja juhtimiskompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(3) Lasteaiaõpetaja kvalifikatsiooninõuded on kõrgharidus ja õpetaja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(4) Rühmas, kus on erituge või tõhustatud tuge saav laps, peavad õpetajal lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kvalifikatsiooninõuete täitmisele olema eripedagoogilised kompetentsid.

(5) Lasteaia abiõpetaja kvalifikatsiooninõuded on vähemalt keskhariidus ja lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või vähemalt keskhariidus ja pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud õpetaja pedagoogilised kompetentsid on kirjeldatud õpetaja kutsestandardis ning lõikes 5 nimetatud abiõpetaja pedagoogilised kompetentsid on kirjeldatud lapsehoidja kutsestandardis.

(7) Tugispetsialistidele kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74<sup>1</sup> lõigetes 7–10 sätestatud kvalifikatsiooninõudeid.

(8) Käesolevas paragrahvis nimetatud kompetentside olemasolu hindab tööandja.

(9) Välisriigis omandatud õpetaja, abiõpetaja või tugispetsialisti kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel lähtutakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusega kehtestatud tingimustest ja korrast. Sama seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Haridus- ja Teadusministeerium.

### **3. peatükk**

#### **Õigused ja kohustused lastehoius ja lasteaias**

##### **§ 31. Lapse õigused**

Lapsel on õigus tema heaolu ja arengut toetavale ning soodustavale õpi- ja kasvukeskkonnale. Lapsel on õigus väljendada oma arvamust ning sellega peab vastavalt lapse vanusele ja arengule arvestama.

##### **§ 32. Vanema õigused ja kohustused**

(1) Vanemal on õigus:

- 1) saada käesolevas seaduses sätestatud korras lastehoiult ja lasteaialt tuge lapse arengu ning tema alushariiduse omandamise toetamisel;
- 2) saada lastehoiult ja lasteaialt teavet õppe- ja kasvatustegevuse korralduse kohta;

- 3) osaleda käesolevas seaduses sätestatud korras lasteaia hoolekogu töös;
- 4) teha lastehoiule ja lasteaiale ettepanekuid õppe- ja kasvatustegevuse korraldamiseks.

(2) Vanemal on kohustus:

- 1) esitada lastehoiule ja lasteaiale oma kontaktandmed ning teatada nende muutumisest;
- 2) teha lastehoiuga ja lasteaiaga koostööd lapse arengu toetamiseks ning lapsele tugiteenuste võimaldamiseks;
- 3) pöörduda lastehoiu ja lasteaia ettepanekul koolivälise nõustamismeeskonna poole;
- 4) tagada lapse arenguks ja alushariduse omandamiseks soodsad tingimused ja katta sellega kaasnev kulu, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi;
- 5) teavitada kirjalikult lastehoiu pidajat või lastehoidu ja lasteaia direktorit lapse tervises seisundist tulenevatest eritingimustest, mille alusel kohandatakse võimaluste piires lapse päevakava, õpi- ja kasvukeskkonda ning õppe- ja kasvatustegevust;
- 6) teha koostööd lastehoiuga või lasteaiaga käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimustel ja korras.

### **§ 33. Lastehoiu, lasteaia ja nende pidaja õigused ning kohustused**

(1) Lastehoiul, lasteaial ja nende pidajal on õigus:

- 1) korraldada lastehoiu ja lasteaia vahelist koostööd ning koostööd kogukonna, põhikooli ja muude asutustega;
- 2) pöörduda vanema poole tema käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks ja rakendada teisi lapse õiguste kaitsega seotud meetmeid.

(2) Lastehoiu pidajal ja lasteaia pidajal on kohustus tagada lapsele kvaliteetne alusharidus ning turvaline õpi- ja kasvukeskkond.

(3) Lastehoiul ja lasteaial on kohustus:

- 1) teavitada vanemat õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest;
- 2) jälgida regulaarselt lapse terviklikku arengut ning anda vanemale sellekohast tagasisidet;
- 3) pakkuda lapsele käesolevas seaduses sätestatud korras tuge;
- 4) nõustada vanemat lapse arengu ja alushariduse küsimustes.

## **4. peatükk Lastehoid**

### **§ 34. Lastehoiu tegevuse korraldamine**

(1) Lastehoiu tegevust võib korraldada munitsipaal- või eralastehoius. Munitsipaallastehoiu pidaja on kohaliku omavalitsuse üksus. Eralastehoiu pidaja on eraõiguslik juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja.

(2) Lastehoid asutatakse lastehoiu pidaja otsusega. Eralastehoiu korraldamise õigus antakse käesolevas seaduses sätestatud korras tegevusloaga. Lastehoid võib tegutseda ühe asutusena mitmes tegevuskohas, sellisel juhul peab tema tegevus vastama käesolevas seaduses sätestatud nõuetele kõikides tegevuskohtades.

(3) Lastehoid kutsub vanematega tehtava koostöö edendamiseks vähemalt kaks korda aastas kokku vanemate koosoleku.

### **§ 35. Rühma töökorraldus**

(1) Lastehoiurühma tööaja jooksul on tagatud lapsehoidja iga viie lapse kohta kuni kolmeaastaste laste puhul ja iga kümne lapse kohta üle kolmeaastaste laste puhul. Lastehoiurühmas võib olla kuni 15 last.

(2) Kui lastehoiurühmas töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja, peab kogu rühma tööaja jooksul olema tagatud õpetaja, abiõpetaja või lapsehoidja iga kaheksa lapse kohta kuni kolmeaastaste laste puhul ja iga kümne lapse kohta üle kolmeaastaste laste puhul. Sellisel juhul võib lastehoiurühmas olla kuni 16 last.

### **§ 36. Lastehoiu kasvatustegevuse keel**

(1) Lastehoiu kasvatustegevus toimub eesti keeles.

(2) Kurdi või kuulmislangusega lapse kasvatuse keele puhul kohaldatakse käesoleva seaduse § 9 lõikes 2 sätestatut.

(3) Lapse puhul, kellel on diagnoositud mõni igal ööpäeval või ööpäev läbi kõrvalabi vajadust põhjustav terviseseisund või tuvastatud puude raskusaste, võib vanema kirjalikul nõusolekul eesti keele kõrval või asemel kasutada eesti keelest erinevat keelt.

### **§ 37. Lastehoiu õppekava**

(1) Lapse üldoskuste arengu toetamiseks koostab lastehoid alushariduse riikliku õppekava alusel lastehoiu õppekava. Lastehoiu õppekava kinnitab lastehoiu pidaja. Lastehoid lähtub kasvatustegevuse korraldamisel ja läbiviimisel õppekavast. Lastehoiu õppekava avalikustatakse lastehoiu või lastehoiu pidaja veebilehel.

(2) Lastehoiu õppekavas esitatakse:

- 1) lastehoiu eripära ja kasvatustegevuse eesmärgid;
- 2) lapse üldoskuste toetamise põhimõtted ja korraldus, sealhulgas kasvatustegevuse põhimõtted ja korraldus;
- 3) lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus;
- 4) vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus;
- 5) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

### **§ 38. Kasvatustegevusega seotud töötajad lastehoius**

(1) Kasvatustegevusega seotud töötajad on lapsehoidja, õpetaja, abiõpetaja ja tugispetsialistid.

(2) Lastehoiu pidaja korraldab õpetaja ja tugispetsialistide ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Konkursi korra ja tingimused koostab ja kinnitab lastehoiu pidaja.

(3) Kui õpetaja ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib lastehoiu pidaja sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada lastehoiu õppekavas määratud kasvatustegevuse eesmärkide täitmine ja lapse üldoskuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele. Sellisel juhul korraldab lastehoiu pidaja ühe aasta jooksul uue avaliku konkursi.



(4) Kui abiõpetaja ametikoha täitmiseks ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat abiõpetajat, võib lastehoiu pidaja sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ja sobivad isikuomadused, et toetada lastehoiu õppekavas määratud kasvatustegevuse eesmärkide täitmist ja lapse üldoskuste saavutamist, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(5) Kui lapsehoidja ametikoha täitmiseks ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat lapsehoidjat, võib lastehoiu pidaja sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ja sobivad isikuomadused, et toetada lastehoiu õppekavas määratud kasvatustegevuse eesmärkide täitmist ja lapse üldoskuste saavutamist, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(6) Lastehoiu tugispetsialistidel on õigus taotleda tugispetsialisti lähtetoetust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 77<sup>1</sup> sätestatud tingimustel ja korras.

(7) Lastehoid või lastehoiu pidaja kannab hariduse infosüsteemi andmed lastehoius töötavate õpetajate, lapsehoidjate, abiõpetajate ja tugispetsialistide ning töösuhete, sealhulgas töötajate omandatud kvalifikatsiooni kohta.

(8) Lasteaias, milles on lastehoiurühm, on lasteaija direktoril käesolevas paragrahvis lastehoiu pidajale ja lastehoiule antud pädevus.

### **§ 39. Kvalifikatsiooninõuded**

(1) Lapsehoidja kvalifikatsiooninõuded on vähemalt keskharidus ja 4. taseme lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(2) Kui lapsehoidja töötab lastehoiurühmas, kus on laps, kellel on diagnoositud mõni igal ööpäeval või ööpäev läbi kõrvalabi vajadust põhjustav tervises seisund või tuvastatud puude raskusaste, on lapsehoidja kvalifikatsiooninõuded vähemalt keskharidus ja 5. taseme lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

(3) Välisriigis omandatud lapsehoidja kutsekvalifikatsiooni tunnustamisel lähtutakse välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seadusega kehtestatud tingimustest ja korrast. Sama seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Haridus- ja Teadusministeerium.

(4) Õpetaja, abiõpetaja ja tugispetsialisti kvalifikatsiooninõuded on sätestatud käesoleva seaduse §-s 30.

### **§ 40. Lapse arengu toetamine lastehoius**

(1) Lapsehoidja, õpetaja ja abiõpetaja jälgivad ja hindavad lapse arengut ja toimetulekut lastehoius ning kohandavad kasvatustegevust lapse individuaalsete vajaduste ja võimete järgi. Lapse arengu hindamisel ja toetamisel lähtutakse lastehoiu õppekavas kirjeldatud põhimõtetest.

(2) Lastehoius hindab laste kõne arengut vähemalt üks kord aastas eripedagoog või logopeed, välja arvatud rühmas, kus töötab vähemalt üks täistööajaga õpetaja.

(3) Vajaduse korral tagatakse lapsele lastehoius eripedagoogi, logopeedi või muu tugispetsialisti teenus, mis vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 3 alusel

kehtestatud tugispetsialistide teenuse kirjeldusele ja teenuse rakendamise korrale. Tugispetsialistide teenuste osutamiseks loob võimalused lastehoiu pidaja ja teenuse osutamist korraldab lastehoid.

(4) Eralastehoius käivale lapsele, kellele kohaliku omavalitsuse üksus on võimaldanud lastehoiukohta käesoleva seaduse § 5 alusel, tagab käesoleva paragrahvi lõikes 3 kirjeldatud tugispetsialisti teenused kohaliku omavalitsuse üksus.

(5) Lastehoid või lastehoiu pidaja kannab osutatud tugiteenuse ja teenuse osutaja andmed hariduse infosüsteemi. Lapse elukohajärgsel kohaliku omavalitsuse üksusel on lapsele ja perele vajalike tugiteenuste tagamiseks õigus töödelda hariduse infosüsteemi andmeid.

#### **§ 41. Lapse lastehoiust väljaarvamine**

(1) Laps arvatakse lastehoiust välja:

- 1) kui vanem on lastehoiule esitanud sellekohase taotluse;
- 2) kui laps hakkab kasutama lasteaiakohta või asub täitma koolikohustust;
- 3) kui lapsel puuduvad Eesti elukoha andmed, välja arvatud juhul, kui lastehoiule on teada, et laps viibib Eestis, ning vanem on lastehoiule esitanud kinnituse, et soovib lastehoiukohta jätkuvalt kasutada;
- 4) lapse surma korral.

(2) Eralastehoiul on lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud lapse lastehoiust väljaarvamise alustele õigus arvata laps lastehoiust välja lastehoiuteenuse tasu pikaajalise võlgnevuse tõttu.

#### **§ 42. Munitsipaallastehoiu pidamine**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab, et tema peetav lastehoid vastab kõigile käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides munitsipaallastehoiule sätestatud nõuetele.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus lõpetab Haridus- ja Teadusministeeriumi nõudel munitsipaallastehoiu tegevuse, kui:

- 1) haldusjärelevalve teostamisel on tuvastatud, et lastehoiu või kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus on vastuolus käesoleva seaduse või teiste õigusaktidega ning ettenähtud tähtpäevaks ja korras ei ole täidetud järelevalveorgani ettekirjutust;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksus ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud riikliku järelevalveorgani ettekirjutust;
- 3) lastehoid ei ole ühe aasta jooksul pärast käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud teavitust tegevust alustanud või kohaliku omavalitsuse üksus on rohkem kui üheks õppeaastaks lastehoiu tegevuse peatanud.

#### **§ 43. Haridus- ja Teadusministeeriumi teavitamine**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi otsusest asutada lastehoid hiljemalt kaks kuud enne munitsipaallastehoiu tegevuse algust.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi munitsipaallastehoiu tegevuskoha muutmise kohta hiljemalt kaks kuud enne tegevuskoha muutmist.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi ning vanemaid munitsipaallastehoiu tegevuse lõpetamise või peatamise otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viis kuud enne tegevuse lõpetamise kuupäeva.

(4) Haridus- ja Teadusministeerium kannab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud otsused hariduse infosüsteemi.

#### **§ 44. Tegevusloa taotlemine**

(1) Tegevusloa annab eraõiguslikule juriidilisele isikule või füüsilisest isikust ettevõtjale õiguse korraldada lastehoidu kindlas tegevuskohas. Tegevusloa taotluse lahendab Haridus- ja Teadusministeerium. Tegevusloa taotlus esitatakse Haridus- ja Teadusministeeriumile hiljemalt viis kuud enne lastehoidu tegevuse algust.

(2) Tegevusloa antakse, kui isik on täitnud järgmised nõuded:

- 1) isik tagab eralastehoiu kestlikkuse, sealhulgas piisava rahastuse;
- 2) lastehoius töötab käesoleva seaduse §-s 35 nõutav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid töötajaid, et tagada kavandatava arvu ja vanuses laste hoidmine ja nende arengu toetamine;
- 3) isik tagab kõikide käesolevas seaduses lastehoidu pidajale ja lastehoiule kehtestatud nõuete täitmise;
- 4) lastehoiul on käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele vastav õppekava;
- 5) lastehoiul on tegevuseks vajalikud ruumid, hooned, maa-ala ja piisav sisustus, mis vastavad käesoleva seaduse § 4 alusel kehtestatud nõuetele;
- 6) käesoleva lõike punktis 5 nimetatud ruumid, hooned, maa-ala ja sisustus võimaldavad hoida kavandatud arvu lapsi.

(3) Tegevusloa saamiseks esitatakse lisaks taotlusele ja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud:

- 1) andmed, et lastehoidu pidajal on võimekus tagada lastehoidu kestlikkus, sealhulgas piisav rahastus;
- 2) lastehoidu pidaja kinnitus selle kohta, et ta tagab lastehoius piisavalt kasvatustegevusega seotud töötajaid kavandatava arvu ja vanuses laste hoidmiseks ja nende arengu toetamiseks ning et ta tagab kõikide käesolevas seaduses lastehoidu pidajale ja lastehoiule sätestatud nõuete täitmise;
- 3) pädevate asutuste hinnang, et tegevuskohaks kavandatavad ruumid, hooned, maa-ala ja sisustus vastavad käesoleva seaduse § 4 alusel kehtestatud nõuetele ning võimaldavad hoida kavandatud arvu lapsi;
- 4) kui lastehoidu tegevus on eluruumides, siis eluruumi kasutava täisealise isiku tervisetõend nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta;
- 5) lastehoidu õppekava;
- 6) andmed riigilõivu tasumise kohta.

(4) Haridus- ja Teadusministeeriumil on õigus nõuda lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud täiendavaid dokumente, andmeid või teavet, mis tõendavad lõikes 2 sätestatud asjaolusid.

#### **§ 45. Tegevusloa andmine ja muutmise**

(1) Haridus- ja Teadusministeerium otsustab tegevusloa andmise või muutmise kahe kuu jooksul pärast taotluse esitamist. Tegevusloa muutmise on tegevuskoha muutmise või lisamine.

(2) Haridus- ja Teadusministeerium keeldub tegevusloa andmisest või selle muutmisest, kui tegevusloa saamise või muutmise taotlus või taotlusele lisatud dokumendid ei ole kooskõlas käesolevas seaduses või teistes õigusaktides sätestatud nõuetega või lastehoiu pidaja ei ole tõendanud käesoleva seaduse § 44 lõikes 2 sätestatud nõuete täitmist. Kui taotleja ei ole tõendanud nimetatud nõuete täitmist kõigis tegevuskohtades, on Haridus- ja Teadusministeeriumil õigus anda tegevusluba või seda muuta vaid nendes tegevuskohtades tegutsemiseks, kus nende nõuete täitmine on tõendatud.

(3) Kui lastehoiu pidaja muudab pärast tegevusloa saamist tegevuskohta, esitab ta Haridus- ja Teadusministeeriumile tegevuskoha muutmise taotluse hiljemalt kaks kuud enne muudatuse tegemist. Lastehoiu pidaja esitab selleks tegevusloa muutmise taotluse ning käesoleva seaduse § 44 lõike 3 punktides 2, 3, 4 ja 6 nimetatud dokumendid, andmed ja teabe.

(4) Haridus- ja Teadusministeerium teeb käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsused teatavaks taotluses märgitud e-posti aadressi kaudu. Lastehoiu andmed kantakse hariduse infosüsteemi.

#### **§ 46. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine**

(1) Haridus- ja Teadusministeerium võib lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud alustel tegevusloa kehtetuks tunnistamisele selle kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) riikliku järelevalve teostamisel tuvastatakse, et lastehoiu või lastehoiu pidaja tegevus on vastuolus käesoleva seaduse või teiste õigusaktidega;
- 2) lastehoiu pidaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks ja korras täitnud riikliku järelevalveorgani ettekirjutust;
- 3) kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv ei vasta käesoleva seaduse §-s 35 sätestatule;
- 4) riiklik järelevalveorgan teeb Haridus- ja Teadusministeeriumile ettepaneku tegevusluba kehtetuks tunnistada;
- 5) lastehoid ei ole ühe aasta jooksul pärast tegevusloa saamist tegevust alustanud või on rohkem kui üheks õppeaastaks tegevuse peatanud.

(2) Lastehoiu pidaja teavitab Haridus- ja Teadusministeeriumi, vanemaid ning lapse elukohajärgset kohaliku omavalitsuse üksust lastehoiu tegevuse lõpetamise otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt viis kuud enne tegevuse lõpetamise kuupäeva. Kui lastehoid ei ole ühe aasta jooksul pärast tegevusloa saamist tegevust alustanud, teavitab lastehoiu pidaja sellest Haridus- ja Teadusministeeriumi ning oma tegevuskoha kohaliku omavalitsuse üksust viie tööpäeva jooksul pärast aasta möödumist tegevusloa andmisest.

(3) Haridus- ja Teadusministeerium teeb tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse teatavaks hariduse infosüsteemi märgitud e-posti aadressi kaudu.

### **5. peatükk**

#### **Lastehoiu ja lasteaia rahastamine**

#### **§ 47. Munitsipaallastehoiu ja -lasteaia rahastamine**

(1) Munitsipaallasteaeda ja -lastehoidu rahastatakse kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest.

(2) Kooskõlas riigieelarve seadusega antakse kohaliku omavalitsuse üksusele toetust käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 ja § 38 lõikes 1 nimetatud õpetajate täienduskoolituseks, eesti keele õppeks ja õppevara soetamiseks.

(3) Osalustasu lastehoius ja lasteaia ühe lapse kohta ei või ületada 20 protsenti töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäärast. Lapse toidukulu katab vanem.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab munitsipaallasteaia ja -lastehoiu osalustasu ja toidukulu päevamaksumuse, mis võib olla diferentseeritud sõltuvalt laste arvust perekonnas, sotsiaalmajanduslikust taustast või muudest asjaoludest. Enne toidukulu päevamaksumuse kehtestamist kuulatakse ära hoolekogu arvamus.

(5) Munitsipaallasteaia- ja -lastehoiukoha tagamisel teise kohaliku omavalitsuse üksuse munitsipaallasteaia või -lastehoiu käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud korras lepivad kohaliku omavalitsuse üksused kokku koha maksumusega seotud kulu tasumise korra.

#### **§ 48. Eralastehoiu ja -lasteaia rahastamine**

(1) Eralastehoiu pidaja tagab eralastehoiu rahastamise. Eralastehoiul on oma eelarve, mille kinnitab pidaja. Eralasteaia pidaja tagab eralasteaia rahastamise. Eralasteaial on oma eelarve, mille kinnitab pidaja.

(2) Munitsipaallastehoiukoha tagamisel eralastehoiu ja munitsipaallasteaia kohta tagamisel eralasteaia käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud korras kohaldatakse eralastehoiu ja -lasteaia rahastamisele käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud arvestusega, et osalustasu ei või olla suurem kui munitsipaallastehoiu ja -lasteaia.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus kehtestab eralastehoiu ja -lasteaia toetamise tingimused ja korra, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

### **6. peatükk Järelevalve teostamine**

#### **§ 49. Teenistusliku, riikliku ja haldusjärelevalve teostamine**

(1) Teenistuslikku järelevalvet munitsipaallasteaia ja -lastehoiu tegevuse õiguspärasuse ja otstarbekuse üle teostab kohaliku omavalitsuse üksus.

(2) Haldusjärelevalvet munitsipaallastehoiu, -lasteaia ja tema pidaja tegevuse õiguspärasuse üle ning riiklikku järelevalvet eralasteaia, -lastehoiu ja tema pidaja tegevuse õiguspärasuse üle, et tagada lapse arengu toetamine, alushariduse kättesaadavus ja sellele võrdsetel alustel juurdepääs, õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine ja kvaliteet, teostab Haridus- ja Teadusministeerium.

(3) Kui riikliku või haldusjärelevalve käigus on tuvastatud direktori, õppejuhi, õpetaja, tugispetsialisti, abiõpetaja või lapsehoidja mittevastavus kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele, on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järelevalveasutusel õigus teha ettekirjutus:

- 1) ametikoha täitmiseks isikuga, kes vastab kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele;
- 2) töölepingu lõpetamiseks isikuga, kes ei vasta kvalifikatsiooninõuetes ettenähtud eesti keele oskuse nõudele.

(4) Riiklikku ja haldusjärelevalvet käesoleva seaduse § 4 alusel kehtestatud terviseohutuse nõuete üle teostab Terviseamet.

## **§ 50. Riikliku järelevalve erimeetmed**

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

### **7. peatükk**

#### **Rakendussätted**

##### **1. jagu**

#### **Üleminekusätted ja järelhindamine**

## **§ 51. Koolitus- ja tegevuslubade kehtivus**

(1) Eralasteaia pidajatele erakooliseaduse alusel enne 2025. aasta 1. jaanuari väljastatud tegevusload loetakse alates 2025. aasta 1. jaanuarist tegevuslubadeks, mis on antud käesoleva seaduse alusel.

(2) Munitsipaallasteaia pidajatele koolieelse lasteasutuse seaduse alusel enne 2025. aasta 1. jaanuari väljastatud koolitusload ja munitsipaallastehoiu pidajatele sotsiaalhoolekande seaduse alusel enne 2025. aasta 1. jaanuari väljastatud tegevusload loetakse alates 2025. aasta 1. jaanuarist kehtetuks.

## **§ 52. Lasteaia tegevuse vastavusse viimine käesoleva seaduse nõuetega**

(1) Kui koolieelse lasteasutuse seaduse või erakooliseaduse alusel tegutseva lasteaia tegevus ei vasta käesolevas seaduses sätestatud lasteaia kohta sätestatud nõuetele, viib pidaja tegevuse nõuetega vastavusse viivitamata, kuid hiljemalt 2026. aasta 31. augustiks.

(2) Lasteaia pidaja teatab hiljemalt 2026. aasta 31. augustiks Haridus- ja Teadusministeeriumile lasteaia tegevuskohad hariduse infosüsteemi kaudu.

## **§ 53. Tegevusloa ja koolitusloa taotluse menetlemine**

Enne 2025. aasta 1. jaanuari erakooliseaduse alusel esitatud tegevusloa taotlusi ja koolieelse lasteasutuse seaduse alusel esitatud koolitusloa taotlusi menetletakse taotluse esitamise ajal kehtinud tingimustel ja korras.

## **§ 54. Lapsehoiuteenuse ümberkorraldamine lastehoiuks**

(1) Eraõiguslik juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja, kellel on kehtiv lapsehoiuteenuse tegevusluba, esitab hiljemalt 2025. aasta 1. märtsiks Sotsiaalkindlustusametile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse, milles märgib, kas ta jätkab majandustegevust käesoleva seaduse alusel lastehoiu pidajana või sotsiaalhoolekande seaduse alusel suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse osutajana. Kui isik ei esita Sotsiaalkindlustusametile majandustegevuse jätkamise avaldust, tunnistab

Sotsiaalkindlustusamet tegevusloa 2026. aasta 1. septembrist alates sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud korras kehtetuks.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus, kellel on kehtiv lapsehoiuteenuse tegevusluba, esitab hiljemalt 2025. aasta 1. märtsiks Sotsiaalkindlustusametile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse, milles märgib, kas ta jätkab lastehoiu pidamist käesoleva seaduse alusel lastehoiu pidajana või sotsiaalhoolekande seaduse alusel suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse osutajana. Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei esita Sotsiaalkindlustusametile käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud avaldust, tunnistab Sotsiaalkindlustusamet tegevusloa 2026. aasta 1. septembrist alates sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud korras kehtetuks.

(3) Kui eraõiguslik juriidiline isik või füüsilisest isikust ettevõtja on esitanud Sotsiaalkindlustusametile käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase avalduse, et ta jätkab majandustegevust käesoleva seaduse alusel lastehoiu pidajana, kehtib talle sotsiaalhoolekande seaduse alusel väljastatud lapsehoiuteenuse tegevusluba kuni 2026. aasta 1. septembrini või kuni käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud korras lapsehoiuteenuse tegevusloa lugemiseni käesoleva seaduse § 44 alusel antud tegevusloaks.

(4) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on esitanud Sotsiaalkindlustusametile käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase avalduse, et ta jätkab lastehoiu pidamist käesoleva seaduse alusel lastehoiu pidajana, kehtib talle sotsiaalhoolekande seaduse alusel väljastatud lapsehoiuteenuse tegevusluba kuni 2026. aasta 1. septembrini.

(5) Kui isik on esitanud Sotsiaalkindlustusametile käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase avalduse majandustegevuse jätkamiseks suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse osutajana, kohaldatakse talle sotsiaalhoolekande seaduse § 160<sup>7</sup> lõikes 2 sätestatud.

(6) Enne 2025. aasta 1. jaanuari sotsiaalhoolekande seaduse alusel lapsehoiuteenuse osutamiseks esitatud tegevusloa taotlusi menetleb Sotsiaalkindlustusamet taotluse esitamise ajal kehtinud tingimustel ja korras, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 5 sätestatud.

(7) Kui isik on esitanud Sotsiaalkindlustusametile käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase avalduse, et ta jätkab majandustegevust või lastehoiu pidamist käesoleva seaduse alusel lastehoiu pidajana, siis alates 2025. aasta 1. märtsist korraldab lapsehoiuteenuse osutamise tegevusloaga ja lastehoiu pidamisega seotud õigusi ja kohustusi Sotsiaalkindlustusameti asemel Haridus- ja Teadusministeerium. Haridus- ja Teadusministeerium kohaldab lastehoiu pidaja tegevusele sotsiaalhoolekande seadust, mis kehtis kuni 2024. aasta 31. detsembrini. Kui lastehoiu pidaja tegevusluba loetakse enne 2026. aasta 1. septembrit käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud korras käesoleva seaduse § 44 alusel antud tegevusloaks või kohaliku omavalitsuse üksusele väljastatud tegevusluba tunnistatakse kehtetuks ning hariduse infosüsteemi tehakse märke lastehoiu pidamise jätkamise kohta, kohaldatakse lastehoiu pidaja tegevusele edaspidi käesolevat seadust.

(8) Kuni 2024. aasta 31. detsembrini sotsiaalhoolekande seaduse § 45<sup>2</sup> lõike 2 alusel lapsehoiuteenuse osutamise kohta antud haldusaktid või sõlmitud halduslepingud, mis on seotud käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisega, kehtivad edasi, kui nad vastavad käesolevas seaduses sätestatud nõuetele, või kuni eraõiguslikust juriidilisest isikust või füüsilisest isikust ettevõtjast teenuseosutaja lapsehoiuteenuse tegevusloa kehtivuse lõppemiseni. Kuni 2024. aasta 31. detsembrini sotsiaalhoolekande seaduse § 45<sup>2</sup> lõike 4 alusel

lapsehoiuteenuse osutamiseks antud haldusaktid või sõlmitud halduslepingud viiakse käesoleva seadusega kooskõlla hiljemalt 2025. aasta 1. septembriks.

(9) Isik, kes jätkab majandustegevust lastehoiu pidajana, viib oma tegevuse vastavusse käesolevas seaduses lastehoiu pidajale sätestatud nõuetega viivitamata, kuid hiljemalt 2026. aasta 31. augustiks. Kui lastehoiu pidaja on oma tegevuse nõuetega vastavusse viinud, teavitab ta sellest viie tööpäeva jooksul, kuid hiljemalt 2026. aasta 31. augustiks Haridus- ja Teadusministeeriumi hariduse infosüsteemi kaudu. Pärast teavituse esitamist loetakse eraõiguslikule juriidilisele isikule või füüsilisest isikust ettevõtjale sotsiaalhoolekande seaduse alusel väljastatud lapsehoiuteenuse tegevusluba käesoleva seaduse § 44 alusel väljastatud tegevusloaks, kohaliku omavalitsuse üksusele väljastatud tegevusluba tunnistatakse kehtetuks ning hariduse infosüsteemi tehakse lastehoiu pidamise jätkamise märke.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud juhul kannab majandustegevuse registri vastutav töötaja hiljemalt 2025. aasta 1. märtsil majandustegevuse registrist hariduse infosüsteemi üle lõigetes 3 ja 4 sätestatud lapsehoiuteenuse osutajate esindusõigusega isikute andmed ja järgmised tegevuslubade andmed:

- 1) tegevusloa üldandmed;
- 2) lastehoiu pidaja andmed;
- 3) lastehoiu kontaktandmed;
- 4) lapsehoidjate hariduse, kutsetunnistuse, esmaabikoolituse läbimist tõendava dokumendi ja tervisetõendi olemasolu andmed;
- 5) lastehoius töötavate lapsehoidjate arv;
- 6) laste piirarv lastehoius.

## **§ 55. Kvalifikatsiooninõuetega seotud ülemineku periood**

(1) Käesolevas seaduses direktorile sätestatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni nõuet ei kohaldata kuni 2028. aasta 31. augustini direktori suhtes, kes töötas enne käesoleva seaduse jõustumist direktorina.

(2) Käesolevas seaduses sätestatud kvalifikatsiooninõudeid ei kohaldata õpetaja suhtes, kes enne 2025. aasta 1. jaanuari töötas koolieelses lasteasutuses õpetajana, vastates või olles loetud vastavaks enne 2025. aasta 1. jaanuari oma ametikohal töötamiseks esitatud kvalifikatsiooninõuetele.

(3) Käesolevas seaduses abiõpetajale sätestatud kvalifikatsiooninõudeid, välja arvatud eesti keele oskuse nõuet, ei kohaldata kuni 2028. aasta 31. augustini abiõpetaja suhtes, kes töötas enne käesoleva seaduse jõustumist õpetajat abistava töötajana.

(4) Käesolevas seaduses lapsehoidjale sätestatud kvalifikatsiooninõudeid, välja arvatud eesti keele oskuse nõuet, ei kohaldata kuni 2028. aasta 31. augustini lapsehoidja suhtes, kes töötas enne käesoleva seaduse jõustumist lapsehoidjana.

## **§ 56. Lastehoiu õppekava koostamise tähtaeg**

Lastehoiu pidaja koostab õppekava käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud korras hiljemalt 2025. aasta 31. augustiks.

## **§ 57. Hoolekogu töökorra kehtestamise tähtaeg**



Lasteaia pidaja kehtestab hoolekogu töökorra hiljemalt 2025. aasta 31. märtsiks.

### **§ 58. Lapse lasteaeda ja lastehoidu vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra kehtestamise tähtaeg**

(1) Lasteaia pidaja kehtestab lapse lasteaeda vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra hiljemalt 2025. aasta 31. märtsiks.

(2) Lastehoiu pidaja kehtestab lapse lastehoidu vastuvõtu ja sealt väljaarvamise korra hiljemalt 2025. aasta 31. märtsiks.

### **§ 59. Järeldamine**

Haridus- ja Teadusministeerium analüüsib hiljemalt 2031. aastal lasteaedade ja lapsehoiuteenuse üheks alushariduse süsteemiks ühendamise tulemuslikkust ning lastele pakutavate tugiteenuste korralduse muutmise ning lasteaia- ja lastehoiutöötajatele täiendavate kvalifikatsiooninõuete kehtestamise mõju.

## **2. jagu**

### **Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine**

#### **§ 60. Alkoholiseaduse muutmine**

Alkoholiseaduse § 41 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) lastehoid, lasteaed, noorsootöösutus, noorteühing, huvikool, noorte püsilaager ja noorte projektlaager ning põhikool, gümnaasium ja kutseõppeasutus, välja arvatud käesoleva seaduse § 40 lõike 1 punktides 9 ja 10 sätestatud juhul;“.

#### **§ 61. Avaliku teabe seaduse muutmine**

Avaliku teabe seaduse § 32 lõike 6 punktis 2 asendatakse tekstiosa „ja koolieelsetele lasteasutustele“ tekstiosaga „, lasteaedadele ja lastehoidudele“.

#### **§ 62. Avaliku teenistuse seaduse muutmine**

Avaliku teenistuse seaduse § 45 lõike 4 punktis 4 asendatakse tekstiosa „koolieelse lasteasutuse tasu“ tekstiosaga „lasteaia- või lastehoiutasu“.

#### **§ 63. Eesti Vabariigi haridusseaduse muutmine**

Eesti Vabariigi haridusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „koolieelsed lasteasutused“ tekstiosaga „lastehoiud, lasteaiaid“;

2) paragrahvi 14 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Alusharidus on üldoskuste, teadmiste ja hoiakute kogum, mis loob eeldused põhihariduse omandamiseks.“;

3) paragrahv 24 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

#### **„§ 24. Lasteaiad**

(1) Alushariduse omandab koolikohustuslikust east noorem laps lasteaias või kodus.

(2) Vanemal ja lasteaial või lasteaia pidajal on lapse alushariduse omandamise toetamisel ühine vastutus.

(3) Lasteaia õigusliku seisundi kehtestab alusharidusseadus.“;

4) paragrahvi 30 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

“(2) Eralastehoidud, eralasteaiad ja erakoolid alluvad need asutanud juriidilisele või füüsilisele isikule.”;

5) paragrahvi 36<sup>6</sup> lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) võimaldada õppe- ja haridusasutustes toimuva õppe- ja kasvatustegevuse välishindamist;”;

6) paragrahvi 36<sup>6</sup> lõike 2<sup>2</sup> punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) õppijate, õpetajate, lapsehoidjate ja akadeemiliste töötajate kohta;”;

7) paragrahvi 36<sup>6</sup> lõige 3<sup>1</sup> muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3<sup>1</sup>) Eesti hariduse infosüsteemi kaudu avalikustatakse lastehoidude, lasteaedade, põhikoolide, gümnaasiumide, kutseõppeasutuste ja täienduskoolitusasutuste tegevusnäitajad.“.

## **§ 64. Erakooliseaduse muutmine**

Erakooliseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõike 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 2 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) lasteaed ja üldhariduskool, mis tegutsevad ühe asutusena;“;

3) paragrahvi 5<sup>4</sup> lõike 2 punkt 8<sup>1</sup> tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 6 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) ühe asutusena tegutseva lasteaia ja üldhariduskooli õppekorralduse alused lasteaia puhul alusharidusseaduse ning põhikooli ja gümnaasiumi puhul põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse õppekorralduse üldnõuetest lähtudes;“;

5) paragrahvi 11 lõike 4 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

6) paragrahvi 11 lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) ühe asutusena tegutseva lasteaia ja üldhariduskooli puhul – lasteaia osas alushariduse riiklikule õppekavale ning üldhariduskooli osas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel kehtestatud vastava riikliku õppekavaga kehtestatud kooliastmete pädevustele ja ainete õpitulemustele;“;

7) paragrahvi 13 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Õpilasel on õppeaasta jooksul vähemalt kaheksa nädalat koolivaheaega. Käesolevat sätet ei kohaldata huvikoolile.“;

8) paragrahvi 21 lõike 2 punktist 3 jäetakse välja sõnad „koolieelse lasteasutuse;“;

9) paragrahvi 22 lõige 1<sup>1</sup> tunnistatakse kehtetuks;

10) paragrahvi 23 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Põhikooli, gümnaasiumi ja kutseõppeasutuse sisehindamine toimub vastava riigi- või munitsipaalõppeasutuse tegevust reguleerivate õigusaktidega sätestatud korras.“;

11) seadust täiendatakse §-ga 46 järgmises sõnastuses:

**„§ 46. Koolieelse lasteasutuse tegevusloa taotluste ja seni väljastatud tegevuslubade kehtivus**

(1) Enne 2025. aasta 1. jaanuari koolieelse lasteasutuse õppe läbiviimiseks esitatud tegevusloa taotlusi menetletakse taotluse esitamise ajal kehtinud tingimustel ja korras. Nimetatud tegevuslubadele ja alushariduse võimaldamisele kohaldatakse alusharidusseaduse §-des 51–53 sätestatud.”.

**§ 65. Hasartmänguseaduse muutmine**

Hasartmänguseaduse § 37 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „koolieelse lasteasutuse“ tekstiosaga „lastehoiu, lasteaia“.

**§ 66. Huvikooli seaduse muutmine**

Huvikooli seaduse § 1 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesolevat seadust ei kohaldata alushariduse riikliku õppekava alusel läbiviidavale õppe- ja kasvatustegevusele, millele laienevad alusharidusseaduse sätted.“.

**§ 67. Kohaliku omaavalitsuse korralduse seaduse muutmine**

Kohaliku omaavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „koolieelsete lasteasutuste“ tekstiosaga „lastehoidude, lasteaedade“.

**§ 68. Koolieelse lasteasutuse seaduse kehtetuks tunnistamine**

Koolieelse lasteasutuse seadus tunnistatakse kehtetuks.

**§ 69. Korrakaitse seaduse muutmine**

Korrakaitse seaduse § 55 lõike 1 punktis 5 asendatakse tekstiosa „koolieelse lasteasutuse“ tekstiosaga „lastehoiu, lasteaia“.

**§ 70. Liiklusseaduse muutmine**

Liiklusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 punkt 26<sup>1</sup> muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„26<sup>1</sup>) **lasterühm** on lastehoiulaste, lasteaialaste ja põhikooli esimese kooliastme õpilaste rühm;“;

2) paragrahvi 4 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) lastehoiud, lasteaiad, põhikoolid, gümnaasiumid, kutseõppeasutused, huvikoolid või muud pädevad asutused.“;

3) paragrahvi 149 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „koolieelsed lasteasutused“ tekstiosaga „lasteaiaid“.

## § 71. Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse muutmise

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 13 lõike 1 punktis 3 asendatakse tekstiosa "õpetajad ja lasteasutuse" tekstiosaga "õpetajad, lastehoiu ja lasteaia";
- 2) paragrahvi 28 lõike 2 punktis 1 asendatakse tekstiosa „koole ning lasteasutusi“ tekstiosaga „koole, lastehoidusid, lasteaedasid“;
- 3) paragrahvi 28 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „Lasteasutuse“ tekstiosaga „Lastehoiu, lasteaia“.

## § 72. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) seaduse tekstis asendatakse läbivalt sõna „lasteasutus“ sõnaga „lasteaed“ vastavas käändes;
- 2) paragrahvi 2 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„2) lasteaed ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena;“;
- 3) paragrahvi 2 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„(5) Ühe asutusena tegutseva üldhariduskooli ja lasteaia puhul kohaldatakse lasteaiaosale alusharidusseadust ja üldhariduskooli osale käesolevat seadust. Ühe asutusena tegutseva üldhariduskooli ja lasteaia direktoril on käesolevast seadusest ning alusharidusseadusest tulenev pädevus.“;
- 4) paragrahvi 10 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi *hariduse infosüsteemi*)“ tekstiosaga „hariduse infosüsteemi“;
- 5) paragrahvi 32 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„1) tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite, riigieksamite, põhikooli või gümnaasiumi lõpueksamit asendavate rahvusvaheliselt tunnustatud võõrkeeleeksamite, riiklike testide ja küsitluste ning teiste üldpädevuste, valdkonnapädevuste, läbivate teemade ja teiste õpitulemuste hindamise vahendite ning alusharidusseaduses sätestatud lapse arengu ja koolivalmiduse hindamise vahendite (edaspidi *testide*) ettevalmistamist;“.
- 6) paragrahvi 37 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:  
„Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud ülesande täitmiseks on koolil õigus töödelda vajalikus mahus ja ulatuses alusharidusseaduse alusel lapse kohta hariduse infosüsteemi kantud andmeid koolivalmiduskaardi ja osutatud tugiteenuste kohta.“;
- 7) paragrahvi 63 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„(1) Koolitusloba annab vallale või linnale õiguse koolitusloal märgitud haridustasemetel või põhikooli kooliastmetel koolitustegevuse korraldamiseks vastavas koolis. Käesoleva seaduse § 2 lõike 3 punktis 2 nimetatud tegutsemisvormi puhul kohaldatakse alusharidusseaduses sätestatud erisusi munitsipaallasteaia pidamiseks. Koolitusloa andmise otsustab valdkonna eest vastutav minister.“;
- 8) paragrahvi 77<sup>1</sup> lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) töötab vähemalt 0,5 ametikohaga koolis logopeedina, eripedagoogina, koolipsühholoogina või sotsiaalpedagoogina, kusjuures 0,5 ametikoha hulka loetakse ka samal ajal töötamine lasteaias, lastehoius või kutseõppeasutuses tugispetsialistina;”.

### § 73. Rahvatervise seaduse muutmine

Rahvatervise seaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 7 lõike 2 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„11) põhikoolide ja gümnaasiumide maa-ala, hoonete, ruumide, sisustuse, sisekliima ja korrashoiu kohta.“;
- 2) paragrahvi 8 lõike 2 punktis 4 asendatakse tekstiosa „koolieelsetes lasteasutustes“ tekstiosaga „lastehoidudes, lasteaedades“;
- 3) paragrahvi 8 lõike 2 punkt 6 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) paragrahvi 8 lõike 2 punktist 8<sup>1</sup> jäetakse välja sõnad „lapsehoiuteenus ja“;
- 5) paragrahvi 12 lõikest 3 jäetakse välja sõna "lasteasutuse" ja lauseosa "lapsehoiuteenuseid osutava ettevõtte,“.

### § 74. Reklaamiseaduse muutmine

Reklaamiseaduse § 8 lõikes 5, § 28 lõike 7 punktis 1, § 29<sup>2</sup> lõike 6 punktis 1, lõike 7 punktis 1 ja lõikes 8 asendatakse tekstiosa „koolieelse lasteasutuse“ tekstiosaga „lastehoiu, lasteaia“.

### § 75. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 44 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„Riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus, kohtuasutus, notar, kohtutäitur ja pankrotihaldur on vabastatud riigilõivu tasumisest arhiiviteatise väljastamise eest.“;
- 2) paragrahvi 53 pealkirjas asendatakse tekstiosa „**Erakooliseaduse, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning koolieelse lasteasutuse seaduse**“ tekstiosaga „**Erakooliseaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse**“;
- 3) paragrahvi 53 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;
- 4) seadust täiendatakse §-ga 53<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

#### „§ 53<sup>1</sup>. Alusharidusseaduse alusel eralasteaia ja eralastehoiu tegevusloa taotluse läbivaatamine

Eralasteaia tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 500 eurot ning eralastehoiu tegevusloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 32 eurot.“;

- 5) paragrahvi 286<sup>1</sup> pealkirjas ja tekstis asendatakse sõna „Lapsehoiuteenuse“ sõnadega „Suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse“;

6) paragrahvi 346 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:  
„Arhiiviteatise väljastamise eest tasutakse riigilõivu 25 eurot ja välisesinduses 40 eurot.”

## **§ 76. Sotsiaalhoolekande seaduse muutmine**

Sotsiaalhoolekande seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduse 2. peatüki 2. jao 11. jaotis muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

### **„11. jaotis**

### **Suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenus**

## **§ 45<sup>1</sup>. Suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse eesmärk ja sihtgrupp**

(1) Suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse (edaspidi *hoiuteenus*) eesmärk on vähendada suure hooldus- ja abivajadusega last kasvatava isiku hoolduskoormust, soodustada tema toimetulekut või töötamist ning toetada lapse heaolu ja arengut.

(2) Suure hooldus- ja abivajadusega laps on lastekaitseaduse tähenduses abivajav laps, kes vajab oma vaimse või füüsilise tervise seisundi tõttu eakohasega võrreldes keskmisest enam hooldust, järelevalvet ja muud tuge.

(3) Hoiuteenust osutatakse haridusasutuse õppe- ja kasvatustegevuse välisel ajal.

(4) Lapsel on õigus saada hoiuteenust kuni 19-aastaseks saamiseni. Põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes õppival või Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatava riigiasutuse statsionaarse õppega täienduskoolituse kursuse nimekirja arvatud keskhariiduseta lapsele tagatakse hoiuteenus jooksva õppeaasta või täienduskoolituse kursuse lõppemiseni või õpilase kooli või täienduskoolituse kursuse nimekirjast väljaarvamiseni.

## **§ 45<sup>2</sup>. Kohaliku omavalitsuse üksuse kohustused**

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus hindab suure hooldus- ja abivajadusega lapse ja teda kasvatava isiku abivajadust, et selgitada välja hoiuteenuse vajadus ja maht.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus koostab koostöös teenust saava isiku ja teenuseosutajaga teenuse osutamise haldusakti või halduslepingu, määrates selles kindlaks hoiuteenuse vajadusest tulenevad toimingud ja teenuse osutamiseks olulised tingimused, milleks on vähemalt teenuse osutamise maht, aeg ja koht.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib hoiuteenuse rahastamiseks kasutada käesoleva seaduse § 156 lõikes 3<sup>1</sup> sätestatud vahendeid.

## **§ 45<sup>3</sup>. Nõuded hoiuteenusele**

(1) Teenuse osutamisel tagab teenuseosutaja lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse.

(2) Teenust vahetult osutav isik (edaspidi *lapsehoidja*) võib hoida korraga kuni viit last, kaasa arvatud lapsehoidja enda samal ajal hooldamist vajavad isikud.

(3) Kui hoiuteenust osutatakse väljaspool hoiuteenust saava lapse eluruume, peavad:

1) ruumid vastama rahvatervise seaduse § 8 lõike 2 punkti 9 alusel kehtestatud tervisekaitse nõuetele;

2) ruumid ja ruumide evakuatsiooniteed vastama ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel kehtestatud nõuetele.

(4) Teenuse osutamise täpsemad nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

#### **§ 45<sup>4</sup>. Nõuded lapsehoidjale**

(1) Lapsehoidja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) tal on vähemalt kesk- või kutseharidus ja kutseaduse alusel antud lapsehoidja kutse või
- 2) tal on vähemalt kesk- või kutseharidus, töökogemus lastega ja lapsehoidja kutsestandardiga kooskõlas olevad tööks sobivad isikuomadused, mida hindab tööandja;
- 3) tema hooldusõigust ei ole perekonnaseaduses sätestatud alustel ära võetud ega piiratud;
- 4) ta on läbinud esmaabikoolituse viimase 24 kuu jooksul, seejuures esmakordselt vähemalt 16-tunnise esmaabikoolituse ning teadmiste uuendamiseks 8-tunnise koolituse;
- 5) ta läbib korrapärase tervisekontrolli nakkushaiguste suhtes, sealhulgas iga kahe aasta järel kopsude röntgenuuringu, ja tal on nakkushaiguste kontrollimise kohta perearsti väljastatud tervisetõend.

(2) Lapsehoidjana võib tegutseda ka isik, kes on omandanud välisriigis kutsekvalifikatsiooni, mida on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Sama seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Sotsiaalministeerium.“;

2) paragrahvi 151 punktis 1 ja § 152 lõigetes 4 ja 5 asendatakse sõna „lapsehoiuteenus“ sõnadega „suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenus“ vastavas käändes;

3) seaduse 9. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 160<sup>7</sup> järgmises sõnastuses:

#### **„§ 160<sup>7</sup>. Lapsehoiuteenuse ümberkorraldamine suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuseks**

(1) Isik, kellele Sotsiaalkindlustusamet on väljastanud sotsiaalhoolekande seaduse § 151 punkti 1 alusel lapsehoiuteenuse tegevusloa, teavitab hiljemalt 2025. aasta 1. märtsiks kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis Sotsiaalkindlustusametit, kas ta jätkab majandustegevust käesoleva seaduse alusel suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenusega või alusharidusseaduse alusel lastehoiu pidajana. Kui isik ei teavita majandustegevuse jätkamisest, tunnistab Sotsiaalkindlustusamet tegevusloa kehtetuks alates 2026. aasta 1. septembrist.

(2) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teavituse esitamist loetakse lapsehoiuteenuse osutamise tegevusloa suure hooldus- ja abivajadusega lapse hoiu teenuse osutamise tegevusloaks, mis on antud käesoleva seaduse alusel.

(3) Kuni 2026. aasta 31. augustini käesoleva seaduse alates 2025. aasta 1. jaanuarist kehtiva redaktsiooni § 45<sup>2</sup> lõike 2 alusel lapsehoiuteenuse osutamise kohta antud haldusaktid või sõlmitud halduslepingud, mis on seotud käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisega, kehtivad edasi, kui nad vastavad käesolevas seaduses sätestatud nõuetele või kuni teenuseosutaja lapsehoiuteenuse tegevusloa kehtivuse lõppemiseni. Kuni 2026. aasta 31. augustini käesoleva seaduse kuni 2024. aasta 31. detsembrini kehtinud redaktsiooni § 45<sup>2</sup> lõike 4 alusel lapsehoiuteenuse osutamiseks antud haldusaktid või sõlmitud halduslepingud tuleb viia käesoleva seadusega kooskõlla hiljemalt 2026. aasta 1. septembriks.“

#### **§ 77. Toiduseaduse muutmine**

Toiduseaduse § 8 lõike 1 punktis 1<sup>2</sup> asendatakse tekstiosa „koolieelne lasteasutus“ tekstiosaga „lastehoid, lasteaed“.

### **§ 78. Tubakaseaduse muutmine**

Tubakaseaduse § 22 lõike 1 punktis 2 ja § 29 lõike 1 punktis 2 asendatakse tekstiosa „koolieelne lasteasutus“ tekstiosaga „lastehoid, lasteaed“ vastavas käändes.

### **§ 79. Tulumaksuseaduse muutmine**

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 26 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Koolituskuludeks on dokumentaalselt tõendatud kulud, mis on tasutud õppimise või kasvatustöös osalemise eest:

- 1) riigi või kohaliku omavalitsuse haridusasutuses või avalik-õiguslikus ülikoolis, millel on asjaomase õppekava kohta tegevusluba, registreering Eesti hariduse infosüsteemis või õigus kõrgharidustaseme õpet läbi viia;
- 2) eralastehoiuis, eralasteaias ja erakoolis, millel on eelnimetatud tegevusluba, registreering või õigus;
- 3) eeltoetletutega samaväärses välismaa õppeasutuses;
- 4) eeltoetletud õppeasutuste korraldatavatel tasulistel kursustel.“;

2) paragrahvi 26 lõige 2<sup>1</sup> loetakse lõikeks 2<sup>2</sup> ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

„(2<sup>1</sup>) Tulust ei arvata maha koolituskulu, mille isik on teinud käesoleva seaduse § 19 lõike 5 või 6 alusel tulumaksuga mittemaksustatava sihtotstarbelise stipendiumi arvel või mille eest ta on saanud hüvitist § 13 lõike 3 punkti 17 või § 19 lõike 3 punkti 16 kohaselt.“.

### **§ 80. Vähemusrahvuse kultuuriautonomia seaduse muutmine**

Vähemusrahvuse kultuuriautonomia seaduse § 28 punktis 1 asendatakse tekstiosa „koolieelsed lasteasutused“ sõnaga „lasteaiad“.

### **§ 81. Välisteenistuse seaduse muutmine**

Välisteenistuse seaduse § 65 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) kaasasoleva lapse lastehoiu- või lasteaiatasu või lapsehoidja palk;“.

## **3. jagu Seaduse jõustumine**

### **§ 82. Seaduse jõustumine**

Käesolev seadus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar  
Riigikogu esimees



Tallinn, 2024

---

Algatab Vabariigi Valitsus 11. aprillil 2024 a nr 2-6/24-00514

Vabariigi Valitsuse nimel  
(allkirjastatud digitaalselt)  
Heili Tõnisson  
Valitsuse nõunik